

نگاه بیرون

زنگ‌ها برای گرفتن تصمیمات سیاسی به صدا درآمد

ایزابیل لاسر - آرام ربیعی

● پس از اتمام مهلت مذاکرات هسته‌ای (۳۰ ژوئن) مذاکره‌کنندگان همچنان در شهر وین در حال ادامه گفت‌وگوها برای دستیابی به توافق هستند.

مرز خیلی باریکی میان خواسته‌های تهران و مطالبات قدرت‌های بزرگ، میان اعتناف‌پذیری دولت اوباما و سرسختی کنگره آمریکا و دولت فرانسه و در نهایت میان ترس اسرائیل و نگرانی‌های کشورهای حاشیه خلیج فارس وجود دارد؛ مرزی آن‌قدر باریک که قدرت‌های بزرگ تصمیم گرفته‌اند مارائن مذاکرات هسته‌ای را تمدید کنند. معادله ساده‌ای است: چگونه می‌توان جزئیات چارچوب مورد توافق در لوزان (۲ آوریل) را به اجرا درآورد؟ چگونه می‌توان ماهیت صلح‌آمیز برنامه هسته‌ای ایران را تضمین کرد؟ توافق امضاشده در اوایل سال جاری به کاهش تعداد سانترفیوژهای ایران منجر شد تا درنهایت توان هسته‌ای این کشور محدود شود، اما با پایان‌یافتن مهلت مذاکرات هسته‌ای، مرحله نهایی این مارائن دیپلماتیک همچنان در وین ادامه دارد و برخی از مسائل کلیدی میان ایران و گروه ۵+۱ (پنج عضو شورای امنیت سازمان ملل و آلمان) هنوز حل‌نشده باقی مانده است.

اولویت تهران در مذاکرات هسته‌ای، لغو فوری تحریم‌هاست و بازرسی از سایت‌های نظامی را همچنان «خطرقرمز» خود می‌داند، اما گروه ۵+۱ خواستار وضع نظام بازرسی مستحکم و قاطعی است تا از صلح‌آمیزبودن برنامه هسته‌ای ایران اطمینان حاصل کند. آنها بر این باورند که تحریم‌ها را باید به‌تدریج و با توجه به اقدامات تهران لغو کنند.

جلوگیری از رقابت هسته‌ای

فرانسه از همان آغاز مذاکرات هسته‌ای جدی و قاطع بود. لوزان فابیوس در پی توافقی «مستحکم» و «قابل‌راستی آزمایی» است تا بر اساس آن بتوان قابلیت‌های هسته‌ای ایران را (چه در تولید و چه در تحقیقات) محدود کرد. بسیاری از کشورهای سنی در منطقه- عربستان سعودی، مصر و ترکیه- به‌توعی تهدید کرده‌اند که در صورت دستیابی دشمن شیعه آنها به بمب هسته‌ای، آنها نیز در این رقابت شرکت خواهند کرد. اخیرا یک سناتور جمهوری خواه و دیپلمات سابق آمریکایی در بازدید از پاریس عنوان کرده بود: «هنگامی که آمریکایی‌ها پزیشان یا بی‌کفایت هستند، این فرانسه است که باید پرونده‌هایی از این دست را با جدیت پیگیری کند». اما اگر فرانسه، عضو دائم شورای امنیت، بتواند با نفوذ و باورهای خود توافقی محکم به‌دست بیاورد، دیگر نمی‌تواند آن لحاظ سیاسی با امضای آن مخالفت کند. یک دیپلمات فرانسوی با اشاره به اعمال فشارها از طرف متحدش، آمریکا، بر این باور است که مذاکرات دوجانبه ایران و آمریکا با هدف نر نکردن مواضع گروه ۵+۱ صورت می‌گیرد تا در نهایت این مسئله استراتژیک حل‌وفصل شود. در واقع، باراک اوباما بر رسیدن به توافق هسته‌ای با ایران تکیه کرده است تا موفقیت اندکی را در سیاست خارجی خود کسب کند. رئیس‌جمهوری آمریکا با وعده پایان‌دادن به مداخلات نظامی در خاورمیانه (میراث پیشینیان خود) پیروز انتخابات شده بود. بنابراین، او می‌خواهد به هر قیمتی ازجنگ تازه‌ای در منطقه جلوگیری کند. باین‌حال مقامات سابق امنیتی و مسئولان سابق سیاست خارجی، از جمله دموکرات‌ها، به اوباما درباره امضای متن توافقی که (به ادعای آنان) از دستیابی ایران به بمب هسته‌ای پیش‌گیری نکند، هشدار داده‌اند. کنگره نیز، با اکثریت جمهوری‌خواهان، وعده داده با «توافق بد» مخالفت خواهد کند.

همچنین فیلیپ هوموند، وزیر امور خارجه بریتانیا، روز یکشنبه مجددا عنوان کرد: «عدم توافق را به توافق بد ترجیح می‌دهیم».
به‌تعیق انداختن موضوع برای ۱۰ سال
«وسواس» باراک اوباما درباره ایران بر پایه باور او به بازگشت ایران به جامعه بین‌المللی است و بر این اساس، توان هسته‌ای ایران محدود شود. در پاریس، مخالفان اصلی توافق هسته‌ای بر این باورند که این اقدام قمار سیاسی خطرناکی است. یک دیپلمات فرانسوی می‌گوید: «توهمی بیش نیست اگر تصور کنیم آشتی میان ایران و آمریکا منجر به تغییر رژیم حاکم بر تهران و عادی‌سازی روابط آنها با غرب خواهد شد». تصور اینکه ایران مواضع خود نسبت به سوریه را تغییر و به نفوذ سیاسی و نظامی خود در عراق پایان دهد بسیار دشوار است. برونو ترتر، کارشناس ویژه بنیاد تحقیقات استراتژیک، تأکید می‌کند: «اینکه آیا به توافقی در زمینه برنامه هسته‌ای ایران برسیم یا نه، به محدودیت‌هایی بستگی دارد که در استراتژی هم‌گرایی بین منافع ایران و قدرت‌های غربی وجود دارد». باین‌حال بسیاری از کارشناسان معتقدند گزینه شکست مذاکرات بسیار بدتر از رسیدن به توافقی ناقص است. برای جلوگیری از این گسست ممکن است گفت‌وگوها، بدون ازبین‌بردن ماهیت توافق، چندین هفته تمدید شود. زمان آن رسیده آزادی عمل لازم را در اختیار وزیر امور خارجه ایران، محمدجواد ظریف، قرار دهیم...

مشاور امنیت ملی سابق ایالات متحده درباره وضعیت خاورمیانه هشدار داده و خواستار توافق با ایران شده است.
زیگنیو برژینسکی، از اعضای کابینه جیمی کارتر، رئیس‌جمهوری پیشین آمریکا، با اشاره به مسائل جاری در خاورمیانه، خواستار توافقی اتمی با ایران شده است. برژینسکی در توئیتر خود نوشته است: «درحالی‌که خاورمیانه هر روز پراشوب‌تر می‌شود، عاقلانه‌تر این است که ثبات را بیشتر کنیم نه کمتر. توافق با ایران بهتر از عدم توافق است».

به گزارش بی‌بی‌سی، زیگنیو برژینسکی، در زمان انقلاب بهمن ۱۳۵۷ مشاور امنیت ملی آمریکا بود. او پس از هیلاری کلinton، وزیر خارجه آمریکا، در دولت اول باراک اوباما، دومین مقام ارشد پیشین

ادامه از صفحهاول
اختلافات باقی‌است، شایدتمدید

تا پایان مهلت تمدیدشده مذاکرات، تنها سه روز باقی‌مانده و هنوز موضوعات اختلافی پابرجاست. جزئیاتی درباره موضوع تحقیق و توسعه، زمان اجرای توافق بیس پنج تا ۱۰ سال و چگونگی برداشته‌شدن تحریم‌های تسلیحاتی هنوز جزء موضوعات مذاکره است. از سوی دیگر با توجه به قاعده دستیابی به توافق، غیر از زمانی‌که روی همه موضوعات به توافق رسیده باشند، نمی‌توان میزان دستیابی به توافق یا عدم توافق را حدس زد. در همین شرایط یک مقام مذاکره‌کننده آمریکایی که در جمع خبرنگاران حرف می‌زد، اما اخبارش بدون ذکر نام او منتشر شده، از احتمال تمدید مذاکرات تا شهریور سخن گفته است. برخی اعضای تیم مذاکره‌کنندگان ایرانی هم از تمدید سخن می‌گویند. یک عضو تیم مذاکره‌کننده ایرانی به شبکه خبری المیادین گفت تیم ایران درند سقف زمانی برای رسیدن به توافق نیست، بنابراین ما مخالفت تمدید مدت مذاکرات نیستیم. این در حالی است که برخی احتمال می‌دهند ممکن است مذاکره در روز چهارشنبه و با پایان هفته هم ادامه پیدا کند.

دوباره نویسی از لوزان

اگرچه مذاکراتی که از ۱۳ فروردین تاکنون در ژنو و وین، در دفعات متعدد دنبال شده، بر مبنای اجرایی‌کردن تفاهمات به‌دست‌آمده در لوزان پایه‌ریزی شده است، اما به نظر می‌رسد تفاهم لوزان در بخش‌هایی به اصلاحاتی نیازمند است یا شاید قصور در برخی از آن تفاهم‌ها موجب شده اکنون به موضوعاتی دوباره برای مذاکره تبدیل شوند. موضوعاتی که به نظر می‌رسد پایان‌یافتن آنها می‌تواند مذاکره را به سمت توافق جامع حل بدهد.

تعطیلات پیش‌روی کنگره از ۹ جولای، فشار مذاکرات را بیشتر کرده و در صورت دست‌نیافتن به توافق تا قبل از این تعطیلات، کنگره قانونا می‌تواند به جای ۳۰ روز ۶۰ روز روی رأی‌دادن به توافق به‌دست‌آمده زمان صرف کند. قرار است سه تا چهار روز بعد از اعلام توافق، قطع‌نامه لغو تحریم‌ها در شورای امنیت تصویب شود. طرفین موافقت کرده‌اند توافق جامع به صورت اعلامی خواهد بود و امضایی در کار نخواهد بود. علت چنین طراحی‌ای نیز این است که ویژگی این توافق به گونه‌ای است که قابل امضا نیست و طرفین درباره تصویب در کنگره یا تصویب مجلس شورای اسلامی درباره پروتکل الحاقی نمی‌توانند پیشاپیش تعهدی بدهند، درصورتی‌که این توافق به عنوان یک توافق بین‌المللی دربیاید، براساس قانون اساسی کشور باید در مجلس تصویب شود. تاکنون قرار بر این است که این توافق تنها از سوی وزرای خارجه، اعلام شود. قطع‌نامه جدید شورای امنیت است که می‌تواند به این توافق پشت‌پشتی ببخشد. یک عضو نزدیک به تیم مذاکره‌کننده ایرانی در همین زمینه به «شرق» گفت: «اقدامات طراحی‌شده در توافق جامع، در هم گره خورده و متناظر خواهد بود و عنصر هم‌زمانی در راه حل‌ها، می‌تواند تضمین اجرای آن باشد». او دراین‌باره که

اگر هر کدام از طرفین تعهد خود را انجام ندهد چه اتفاقی رخ می‌دهد، می‌گوید در این صورت چارچوب طراحی‌شده شکست می‌خورد و همه طرفین به پله اول خود برمی‌گردند».

آمانو به دنبال رفع پی‌ام‌دی

حوالی ظهر شنبه میان گرما و آفتاب بود که یوکیو آمانو، مدیرکل آژانس بین‌المللی، چند دقیقه‌ای مقابل خبرنگاران حاضر شد. سخنانش برخلاف عموم مواضع منفی‌اش، مثبت بود. آمانو از همکاری تهران سخن گفت و از اینکه توافق در دسترس است. او از انتشار گزارش آژانس درباره ابعاد احتمالی نظامی، با همکاری تهران تا پایان سال میلادی سخن گفت. این اولین‌بار است که یوکیو آمانو از زمان روی کارآمدن در آژانس، یک باره

زمانی را برای پایان‌دادن به موضوع پی‌ام‌دی (ابعاد نظامی احتمالی) مشخص کرده. آمانو به دیدارهایش در تهران با شخصانی و روحانی اشاره و گفت: «هدف از این سفر حل‌وفصل موضوعات باقی‌مانده است که در این زمینه پیشرفت‌هایی داشتیم، ولی همچنان کار بیشتری باقی مانده است». سفر آمانو به دعوت ایران برای حل‌وفصل

مسائل باقی‌مانده در رابطه ایران و آژانس انجام شد. درحالی‌که ممکن بود موضوع پی‌ام‌دی منجر به دور از دسترس‌شدن توافق شود، تیم مذاکره‌کننده ایران به مدیرکل آژانس پیشنهاد کرد برای حل مسائل به تهران سفر کند. او به همراه کارشناسان، پنجشنبه سفری به تهران داشت و دیداری مفصل با علی شمخانی، دبیر شورای‌عالی امنیت ملی و حسن روحانی، رئیس‌جمهوری ایران، داشت. هر دو طرف از نتایج این دیدار راضی بودند و پیشرفت‌های آن را قابل ملاحظه می‌دانستند. در همین حال، آمانو بعد از بازگشت از تهران، شنبه برای چندمین بار به محل مذاکرات هسته‌ای آمد تا

دیپلماسی

برژینسکی: با ایران توافق کنید

این کشور است که در ۲۴ ساعت گذشته، خواستار انجام توافق اتمی با ایران می‌شود. پیام توئیتری برژینسکی پس از انتشار پیام ویدئویی محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه ایران، صورت گرفته و به‌نظر می‌رسد واکنش به پیشنهاد ظریف باشد. وزیر خارجه ایران در پیام می‌خواستار حل‌وفصل پرونده اتمی با هدف رسیدگی به مسائل مهم‌تر، ازجمله بحران خاورمیانه شده بود. ظریف در این پیام که از طریق یوتیوب منتشر شد، تهدید فوری برای جهان را به طور تلویحی، گسترش مناطق تحت نفوذ پیکارجویان داعش دانسته و گفته بود امروز تهدید مشترک ما رشد سریع افراط‌گرایی خشن و بربریت افسارگسیخته است... تهدیدی که ما با

گفت‌وگوی‌های هسته‌ای به کندی پیش می‌رود

کمای هسته‌ای

مذاکرات فنی در وین ادامه پیدا کند. در توافق جامع احتمالی، نهاد تأییدگر اقدامات محدودکننده ایران، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی خواهد بود و در فاصله اعلام تا اجرای توافق، این گزارش را منتشر خواهد کرد.

مدیرکل آژانس در پاسخ به این سؤال که آیا ایران اجازه داده به مکان‌هایی که قبلا مجاز نبودید، دسترسی داشته باشید، گفت: «همان‌طور که گفتیم حرکتمان رو به جلو و همراه با پیشرفت بود ولی نمی‌توانم وارد جزئیات شوم. در رابطه با توافقی که با آقای نجفی داشتیم هم کار بیشتری نیاز است.» آمانو که کمتر در جمع خبرنگاران حاضر می‌شود در هفته گذشته نیز در سکوت به هتل

کوبورگ رفت‌وآمد کرده مترصد دورشدن از خبرنگاران بود که «یکی از خبرنگاران آمریکایی پرسید: انتظارتانسان برآورده شد؟» و پاسخ داد: «پیشرفت داشتیم».

۱۲مسئله‌کلیدی از ۲۰۱۱
آمانو و ظریف دیروز یک‌ساعت و نیم با هم رایزنی کردند. این دومین دیدار ظریف و آمانو در هفته گذشته بود. پیش از این احتمال داده می‌شد که توافق جامع، گروگان حل موضوع پی‌ام‌دی

باشد اما سخنان روزگذشته آمانو نشانگر یافتن راه‌حل‌هایی در این مورد بود. پیش‌تر یک منبع خبری به «شرق» گفته بود برنامه همکاری مشترک ایران و آژانس که آبان‌ماه ۹۲ و یک ماه قبل از توافقی ژنو، تنظیم شد، در بخش‌هایی نتوانست انتقادات مرتبط با آژانس را رفع کند. از همین‌رو دستیابی به توافق سیاسی در اولویت قرار گرفت تا بعد از آن به مسائل فنی با آژانس هم پرداخته شود. پرونده هسته‌ای ایران، رخ‌های متفاوتی دارد؛ سیاسی، فنی و حقوقی.

اکنون در فرصت باقی‌مانده باید توافق جامعی به دست آید که دربرگیرنده همه اینها باشد. ایران

میز ایران

● یک مقام ایرانی در وین: اگر ایران با برقراری مجدد مجازات‌ها مواجه شود و آمریکا و شریکانش تعهدات خود را برای کاهش تحریم‌های اقتصادی رعایت نکنند، ایران این حق را دارد که به صلاحدید خود، برنامه هسته‌ای‌اش را از سر بگیرد. ایسنا به نقل از آسوشیتدپرس

میز حریف

● هیلاری کلinton، کاندیدای انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۲۰۱۶: امیدوارم ۱۸ ماه مذاکرات هسته‌ای میان ایران و قدرت‌های جهانی در روزهای آینده به یک توافق منجر شود. ایسنا به نقل از روتترز
● وانگ چون، نماینده چین در مذاکرات هسته‌ای: به‌نظر می‌رسد سفر آمانو به تهران مثبت بوده/ ذره ذره در حال پیشرفت هستیم.

ساعت شنی

● مذاکرات معاونان که ساعات انتهایی شب جمعه پایان یافته بود، صبح شنبه دوباره ادامه یافت.
● مذاکرات فنی بین صالحی و مونیز که تا ساعت دو صبح شنبه ادامه داشت، از صبح زود دوباره از سر گرفته شد.
● مذاکره یک‌ساعت‌ونیمه ظریف و آمانو
● سه دور مذاکره دووزیر خارجه ایران و آمریکا از بعدازظهر آغاز شد که وزیر انرژی آمریکا و رئیس سازمان انرژی اتمی ایران نیز به آن پیوستند. ظریف و کری برای نهمین‌بار در هفته گذشت به یکدیگر دیدار کردند.

دیپلماسی

آن روبه‌رو هستیم در هیات مردانی نقاب‌دار نمود یافته است که مهد تمدن را هدف گرفته‌اند. وزیر خارجه ایران با ابراز امیدواری درباره دستیابی به توافق جامع اتمی، گفته بود: امیدوارم همتایان من نیز توجه خود را به این موضوع متمرکز کرده و منابع خود را برای مقابله با این تهدید حیاتی (داعش) متمرکز کنند.

یک مقام دولتی آمریکا بدون ذکر نام به این پیام ویدئویی واکنش نشان داده و ضمن توصیف‌کردن داعش به عنوان دشمن مشترک، گفته است مذاکرات جاری میان دو کشور در قالب گروه ۵+۱ فقط بر موضوع حل‌وفصل پرونده اتمی متمرکز است.

هیچ‌گاه ابعاد نظامی احتمالی پرونده هسته‌ای را نپذیرفته و حتی در تفاهم لسوزان از آن به‌عنوان مسائل گذشته، حال و آینده سخن گفته است. ایران معتقد است پرونده موضوعات مربوط به «پی‌ام‌دی»، عمدتا، از مطالعات ادعایی استخراج شده و داستان‌سرایی‌های جاسوسی هم به آن افزوده شده است. در سال ۲۰۱۱ آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به ارائه یک دادخواست سیاسی علیه ایران پرداخت که در زیر ۱۲ اتهام علیه ایران، منظم و طبقه‌بندی شده است. این کیفرخواست سیاسی که اتهام‌های گسترده‌ای را علیه ایران مطرح می‌کرد، در پی اثبات این ادعا بود که تلاش ایران برای دستیابی به سلاح هسته‌ای را اولا مستند کند و با انتشار آن به گزارش مدیرکل آژانس رسمیت بدهد. در دوران ریاست علی لاریجانی بر تیم مذاکره‌کننده ایران، شش موضوع بررسی و بسته شد ولی در پایان از پاسخ‌های ارائه‌شده فقط درباره یک موضوع فرعی مجددا ۱۲ سؤال دیگر از سوی آژانس ارائه شد.

یکی از اعضای نزدیک به تیم مذاکره‌کننده در آن دوران پیش‌تر به «شرق» گفته بود که موضوعات باقی‌مانده با کار کارشناسی از سوی ایران قابل رفع بود اما به دستور یکی از مقامات اجرایی بالای کشور در آن دوره (دوران دولت نهم) این همکاری با آژانس متوقف شد. روز گذشته در شبکه اجتماعی توئیتر جمله‌ای از حسن روحانی در کتاب خاطراتش دست به دست می‌شد که «محمود احمدی‌نژاد ابتدای روی‌کارآمدنش به این گفته که کل هزینه آژانس چقدر است؛ همین الان به البرادعی زنگ بزیند و بگوید که ما آن را پرداخت می‌کنیم». این خاطره مربوط به ابتدای روی‌کارآمدن احمدی‌نژاد و ریاست حسن روحانی بر دبیر خانه شورای‌عالی امنیت ملی بود.

کری‌خسته در پارک

بازگشت با عدم بازگشت ظریف به تهران دیروز هم خرساز بود. برخی منابع خبری این را بار دیگر مطرح کردند که از سوی منابع خبری ایرانی تأیید نشد.

هنوز از حضور آقای نهاوندیان، رئیس دفتر رئیس‌جمهور در وین خبری منتشر نشده، اگرچه او عصر دیروز در توییت منتشر شد که او در حال دیدار با دیگر اعضای تیم مذاکره‌کننده نشست‌ه که نشان می‌دهند در حال استراحت هستند. همسر وزیر خارجه ایران هم که در این سفر او را همراهی می‌کند هیچ حضور رسانه‌ای ندارد و بعد از ورود به هتل، دیگر دیده نشده است. روز گذشته عکسی از هتل کری در توییت منتشر شد که او در حال استراحت در پارک مقابل هتل کوبورگ نشان می‌داد. او که هنوز به دلیل مصدومیت با کفش کتانی می‌پوشد، بعد از مدتی پیاده‌روی در stad park در حال استراحت بود. او از هفته گذشته که به وین آمده شهر را ترک نکرده و بیشتر زمانش هم در هتل کوبورگ به مذاکره می‌گذرد. تا عصر دیروز مذاکرات در سطوح وزرای خارجه، معاونان و در سطح فنی در ساعات مختلف برگزار شد. امروز تا عصر و دوشنبه، وزاری خارجه بار دیگر به وین باز می‌گردند و سرونوشت این دور از مذاکرات در روزهای آینده مشخص می‌شود.

حاشیه‌ها

● **سیاستین گوترس**، وزیر خارجه اتریش، خبرنگاران رسانه‌های مختلف که برای پوشش خبری و تصویری مذاکرات در وین به‌سر می‌برند را روز یکشنبه به ناهار دعوت کرد. بیش از ۳۰۰ خبرنگار و تصویربردار ایرانی و خارجی از کشورهای مختلف برای پوشش خبری و تصویری آخرین مرحله از مذاکرات جامع هسته‌ای به وین آمده‌اند.
در این دور از مذاکرات دروین، تعداد زیادی از تحلیلگران از کشورهای و رسانه‌های مختلف به محل مذاکرات آمده‌اند که اغلب آنها در لابی هتل ماریوت مستقر هستند.

◀ اگرچه سنگتوی وزارت خارجه ایران در وین به‌سر می‌برد و در حاشیه مذاکرات هسته‌ای دیدارهایی با خبرنگاران دارد، اما او همچنان اعلام مواضع خود در قبال مسائل بین‌المللی را هم ادامه می‌دهد؛ نمونه دیروز محکومیت حوادث در بوکر جرام بود.
◀ حضور یک سگ بزرگ در چادر خبرنگاران که متعلق به یکی از پرسنل مجموعه رسانه‌ای اتریش بود، روز گذشته در پی خبری، مدتی خبرنگاران و عکاسان را مشغول کرد.

دیپلماسی

روزنه

سیدعمار حکیم:

توافق هسته‌ای؛ یک گام به جلو

● «سیدعمار حکیم» رئیس مجلس اعلای اسلامی عراق، درباره مذاکرات جاری ایران با مجموعه ۵+۱، مصاحبه‌ای با «ایرنا» انجام داده است. او معتقد است توافق بین ایران و کشورهای ۵+۱ بر سر پرونده هسته‌ای، این توافق‌نامه می‌تواند گام مهمی در جهت صلح جهانی باشد. او همچنین از طرف‌های پرونده هسته‌ای ایران خواست این فرصت مغتنم را از دست ندهند.

مشروح این گفت‌وگو به شرح زیر است:

◀ **توافق هسته‌ای میان ایران و گروه ۵+۱ چه تأثیرات فوری و بلندمدت بر چالش‌های منطقه دارد؟**

بدون شک توافق مذکور از مهم‌ترین پارامترهای صلح و ثبات و امنیت منطقه‌ای است و در صورت تحقق آن، شاهد تأثیرات مهم و کلیدی آن بر تمام رویدادهای منطقه خواهیم بود. نقش مهم و فزاینده جمهوری اسلامی ایران در منطقه و عمق استراتژیک آن و تأثیرگذاری نقل و نفوذ جمهوری اسلامی در سایر پرونده‌های منطقه بر کسی پوشیده نیست که در صورت تحقق این توافق مهم شاهد بازخوردها و برون‌دادهای آن بر سایر کشورهای منطقه خواهیم بود و بر این اساس است که شاهد مخالفت رژیم صهیونیستی و برخی از کشورهای دیگر با این توافق هستیم. همان‌گونه‌که مقام‌مُعظم رهبری فرمودند درصورتی‌که این توافق انجام شود و مصالح جمهوری اسلامی ایران در آن لحاظ شود، می‌توان به امور دیگر منطقه‌ای فکر کرد و بستر همکاری برای حل دیگر مشکلات را بررسی کرد. بنابراین باید کشورهای ذی‌ربط در این پرونده، از فرصت موجود، کمال استفاده را ببرند تا شاهد فرصت‌سوزی فرودند.

◀ **اهمیت این توافق در ثبات و امنیت جهانی و به‌ویژه منطقه خاورمیانه چه میزان خواهد بود؟**

بی‌شک یکی از موضوع‌های مهم جهانی در طول ۱۲ سال گذشته، همین پرونده بوده است. بارها جمهوری اسلامی ایران تلاش کرد با اعتمادسازی و اطمینان‌بخشی به جامعه جهانی، بر اساس «ان‌پی‌تی» مشکل را برطرف کند؛ اما طرف‌های ذی‌نفوذ زیر بار این موضوع نمی‌رفتند و شعار تعطیلی کامل برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران را برخلاف کنوانسیون مذکور خواستار بودند که با مقاومت مثال‌زدنی ملت مسلمان و شجاع ایران روبه‌رو شد تا بالاخره در توافق ژنو و لوزان این حق به رسمیت شناخته شد و نسبت به اعتمادسازی بحث‌های تفصیلی صورت گرفت که اکنون ما در مراحل نهایی این توافق تاریخی هستیم. لذا این توافق می‌تواند یکی از مهم‌ترین موضوع‌های مهم و حیاتی جهانی را به شکل دیپلماتیک حل کند؛ چراکه بر همگان ثابت شده که جز با زبان احترام و تقدیر و تکریم نمی‌توان با ملت شهیدپرور ایران صحبت کرد.

◀ **تأثیر مستقیم توافق هسته‌ای بر نبرد با تروریسم، به‌ویژه با گروه تروریستی داعش در عراق و سوریه و تسهیل در ایجاد یک سیستم امنیت دسته‌جمعی در منطقه برای مقابله با تروریسم چیست؟**

امروز تروریسم داعش و امثالهم فقط عراق، سوریه و لبنان با شیعه را تهدید نمی‌کند، بلکه گستره آن به پنج قاره رسیده است؛ از استرالیا تا کانادا و آمریکا این خطری جدی، کل صلح و امنیت بین‌المللی را تهدید می‌کند و نیازمند موضعی روشن، قاطع و فراقلموبل است. تاکنون فقط ملت‌های عراق، سوریه و لبنان، آن هم با پشتیبانی جدی جمهوری اسلامی ایران به‌طور تمام‌قد جلوی این غده سرطانی ایستادگی کرده‌اند. البته ائتلاف بین‌المللی تلاش‌هایی دارد، اما در برابر تهدیدات موجود ناچیز و اندک است. بنابراین درصورتی‌که ما به یک جمع‌بندی جهانی درباره خطر داعش در جامعه بین‌المللی نرسیم و تمامی تلاش‌ها و کارکردها در این زمینه بسج نشود، جامعه جهانی نخواهد توانست روی آرامش و استقرار و پایداری را ببیند، امری که بارها آن را گوشزد کردیم. بنابراین توافق هسته‌ای می‌تواند به ایجاد زمینه لازم برای این درک مشترک ثنوریک و عملی کمک کند؛ به‌ویژه که نقش و تجربه جمهوری اسلامی ایران در مبارزه با این خطر زبائزد خاص و عام است.

◀ **برخی جریان‌های منطقه‌ای در پی کارشکنی در این پرونده هستند. نظر جناب‌عالی دراین خصوص چیست؟**

بدون تردید مشکلات منطقه را باید خود کشورهای مسلمان منطقه برطرف کنند و هرچقدر رابطه کشورهای منطقه با هم خوب و سازنده باشد، سبب حل این مشکلات از راهکارهای صحیح و درست خواهد شد. متأسفانه درحال‌حاضر این روابط در سطح مناسبی نیست و باید زمینه‌های این اختلاف حل شود. قطعاً توافق هسته‌ای یک گام به جلو برای حل این مشکلات است؛ چراکه بستر سوااستفاده برخی از نیروهای شرور منطقه‌ای و بین‌المللی از بین خواهد رفت و جمهوری اسلامی ایران مقتدرانه برای حل این مشکلات پیش‌قدم خواهد شد؛ البته دوستی یک‌طرفه معنی ندارد، باید این اراده و احساس در طرف‌های دیگر تأثیرگذار نیز وجود داشته باشد. باید همه طرف‌های ذی‌ربط بهفهمد با زر و زور نمی‌توان مشکلات را برطرف کرد؛ بلکه با تفاهم، همدلی و درک متقابل از منافع همدیگر و جنگ‌زدن به همبستگی اسلامی است که راه ناهموار را هموار خواهد کرد.